

Μήνυμα Βρυξελλών για χρέος και εποπτεία

Τρία «όχι» και ένα «ναι» από την ευρωζώνη για την επόμενη ημέρα του ελληνικού ζητήματος

Του **ΘΑΝΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ**
Αναπόκριση, Βρυξέλλες

Η εποπτεία της ελληνικής οικονομίας δεν θα χαλαρώσει μετά την 20ή Αυγούστου, διότι ενόψει εκλογών ο κόπος οκτώ ετών μπορεί να καταρρεύσει ξανά μέσα σε ένα εξάμηνο, όπως έγινε το καταστροφικό 2015. Ως εκ τούτου, Ευρωπαίοι και ΔΝΤ επεξεργάζονται τη μέθοδο με την οποία θα διασφαλιστεί η τήρηση των συμφωνηθέντων και η αποτροπή της επιστροφής της χώρας στον κακό της εαυτό. Από τις έως τώρα συζητήσεις, οι τρεις έλεγχοι (δύο στο PPS και ένας στο οικονομικό εξάμηνο) ανά έτος μάλλον αυξάνονται σε τέσσερις, με το ΔΝΤ να μετέχει σαφώς στους τρεις ως ελεγκτής - κάτι που δεν θα αλλάξει με την αποπληρωμή του, ούτε με το αν και κατά πόσο θα ενεργοποιήσει το επί της αρχής πρόγραμμά του.

Την ίδια ώρα, το κείμενο των εαρινών προβλέψεων της Κομισιόν για την ελληνική οικονομία κλείνει την πόρτα στη συζήτηση για μη εφαρμογή των πρόσθετων μέτρων σε συντάξεις και αφορολόγητο, καθώς τα θεωρεί δεδομένα για την επίτευξη του 3,5%, συνυπολογίζει τα αντίμετρα και γνωματεύει ότι ανάπτυξη και πλεονάσματα αφενός δεν μεταφέρονται από έτος σε έτος, αφετέρου, όταν αυτό συμβαίνει, γίνεται σε πολύ μικρό βαθμό. Βρυξέλλες και εταίροι κλείνουν την πόρτα στην προοπτική μείωσης ή επαναδιαπραγμάτευσης των πρωτογενών πλεονασμάτων τόσο για την τετραετία του 3,5%, όσο και για το δεκαετές διάστημα του 2% που ακολουθεί. Σύμφωνα με το ρεπορτάζ της **Realnews**, είτε το αίτημα το καταθέσει η σημερινή είτε κάποια επόμενη κυβέρνηση, η απάντηση είναι «όχι». Κοινοτικός αξιωματούχος που μίλησε στην «R» εξήγησε ότι οι λόγοι για τους οποίους δεν πρόκειται να γίνει τέτοια συζήτηση είναι τρεις:

➤ **Πρώτον**, τα πρωτογενή πλεονάσματα προκύπτουν από ισοσταθμισμένους ή ελαφρά πλεονασματικούς προϋπολογισμούς και η Ελλάδα δεν μπορεί να διολισθήσει και πάλι στα ελλείμματα. Στην πράξη, τα συνολικά πλεονάσματα των ελληνικών προϋπολογισμών είναι μόλις 0,6% το 2016, 0,8% το 2017 και θα είναι 0,4% το 2018 και 0,2% το 2019.

Αν το 0,2% του 2019 γυρίσει σε αρνητικό έδαφος, το έλλειμμα που θα δημιουργήσει η χώρα θα αυξήσει και πάλι το χρέος. Οι εταίροι δεν έχουν σκοπό και διάθεση να χρηματοδοτήσουν ξανά ελληνικά ελλείμματα. Το έπραξαν εξάλλου συνεχώς από το 2010 έως το 2015. Σύμφωνα με την Κομισιόν, η Ελλάδα είχε μέσο όρο ελλειμμάτων από το 1998 έως το 2013 -8,2%, -3,6% το 2014 και -5,7% το 2015. Αυτό σημαίνει ότι οι εταίροι δάνειζαν τη χώρα για να εκτελεί ελλειμματικούς προϋπολογισμούς. Σήμερα δεν υπάρχει και δεν προβλέπεται να υπάρξει διάθεση για τέτοιο ξελάσπωμα.

➤ **Δεύτερον**, ο υπολογισμός της βιωσιμότητας του χρέους, ακόμα και με τη μέγιστη δυνατή ελάφρυνση, έχει γίνει σε καθεστώς υψηλών πρωτογενών πλεονασμάτων. Παρομοίως, δεν υπάρχει καμία πολιτική διάθεση για ακόμα μεγαλύτερη ελάφρυνση χρέους, διότι είναι προφανές ότι μετά από λίγο περνάμε από την ελάφρυνση στο κούρεμα - γεγονός που πολιτικά δεν μπορεί να γίνει αποδεκτό. Το κεφάλαιο θα αποπληρωθεί μέχρι δεκάρας.

➤ **Τρίτον**, η απαίτηση για πλεονάσματα κοντά στο 2% από το 2023 κι έπειτα δεν είναι απλώς

μνημονιακή υποχρέωση, αλλά υποχρέωση της χώρας από τη συμμετοχή της στο κοινό νόμισμα. Προκύπτει από τους κανόνες του Μάαστριχτ για την επαναφορά του δημοσίου χρέους και, όπως έλεγε ένας κοινοτικός αξιωματούχος, «ποτέ δεν κατάλαβα γιατί έπρεπε να γράψουμε το αυτονόητο μέσα στη συμφωνία».

«Ναι» στην ελάφρυνση

Πέραν των όποιων πληροφοριών διακινούνται και πέραν των πολιτικών λεπτομερειών, δεν υπάρχει σήμερα ούτε ένα κράτος-μέλος της ευρωζώνης που να απορρίπτει την εκτέλεση της συμφωνίας αναδιάρθρωσης του ελληνικού χρέους. Το γεγονός ότι τεchnοκράτες συζητούν διαρκώς επί τεχνικών λύσεων είναι απόδειξη της πολιτικής βούλησης. Το εύρος των παρεμβάσεων είναι προσυμφωνημένο: 25 μονάδες κόπκιναν τον Ιανουάριο του 2017, 25 μονάδες θα κοπούν μετά την έξοδο της χώρας από το πρόγραμμα. Οι 25 μονάδες δεν περιλαμβάνουν τον γαλλικό μηχανισμό. Ο γαλλικός μηχανισμός δεν μειώνει το χρέος (όπως όλα τα υπόλοιπα μέτρα, επιστροφές, επαναγορά, επιτόκια, επέκταση ωριμάνσεων). Ο γαλλικός μηχανισμός θα είναι μια καταφυγή για την περίπτωση που η χώρα γυρίσει σε ύφεση, χωρίς δική της υπαιτιότητα. Είναι, όμως, προφανές ότι δεν μπορεί αυτό να συμβεί χωρίς να λυθεί το ζήτημα του ηθικού κινδύνου από την ύφεση που προκαλεί η ίδια η Ελλάδα στον εαυτό της. Κανείς δεν πρέπει να ξεχνά ότι η ελληνική χρεοκοπία για τους Ευρωπαίους δεν ήταν αποτέλεσμα της πα-

γκόσμιας κρίσης, αλλά της απάτης του 2006-2009 και της έκρηξης των ανισορροπιών που συσσωρεύονταν στην Ελλάδα επί δεκαετίες.

Καθυστερούν οι αποφάσεις

Ακόμα, όμως, και με όλη την επί της αρχής πολιτική βούληση, η μάχη των λεπτομερειών δεν πρόκειται να λήξει σύντομα. Η Κομισιόν δεν θέλει άλλες καθυστερήσεις, επαναλαμβάνοντας πως η 21η Ιουνίου είναι η καταληκτική ημερομηνία, αλλά οι τεchnοκράτες και τα κράτη-μέλη βλέπουν μάλλον τη 12η Ιουλίου. Αφενός η ελληνική στάση με την αργή εκτέλεση των προαπαιτούμενων δεν βοηθά, αφετέρου η φύση των συζητήσεων είναι πολύπλοκη. Αυτοί που έχουν, μάλιστα, την τεχνική ευθύνη, δεν αποκλείουν το ενδεχόμενο που δεν θέλει κανείς: Εκτακτα Eurogroup εν μέσω θέρους, τρέχοντας να προλάβουμε τις διακοπές των εθνικών Κοινοβουλίων.

η άποψη
του **ΜΑΚΗ ΤΣΙΠΡΑ***

*Νομικός

Περί γερμανικής ηθικής

Η ΔΙΑΓΡΑΦΗ χρέους από πλευράς Γερμανίας αντιπετυχίζεται εκ νέου ως ηθικά κατακριτέα συμπεριφορά! Αν και δεσμευτήκε το 2015 ότι θα το συζητήσει. Όταν η χώρα μας, όμως, πτώχευσε ως προς τους επενδυτές σε ομολογία της που κλήθηκαν να αποδεχθούν διαγραφή χρέους, ήτοι αξιώσεων των, δεν την πείραζε αυτό ηθικά, αν και η κεντρική τράπεζά της, που και αυτή κατείχε ελληνικά ομόλογα, δι' αγοράς των με χρήματα που χρεώθηκαν στον ελληνικό λαό ως «δανειακή βοήθεια», εξαιρέθηκε κατόπιν συνεννόησης από την απομείωση των αξιώσεων, που όλοι οι λοιποί ομολογιούχοι το 2012 δέχθηκαν. Εβγαλε έτσι κέρδη πάνω από 3 δισ. και μάλιστα τα διατήρησε! Κι αυτό έγινε ενώ ήξερε η Γερμανία ότι το ελληνικό ομολογίο είχε από τον Μάιο του 2010 πια καταστεί «σκουπίδι». Γιατί με τη «δανειακή βοήθεια» που μας πρόσφερε πήρε ενέχυρο τότε τον συνολικό δημόσιο πλούτο της Ελλάδος. Ενώ αυτός ο δημόσιος πλούτος της χώρας μας ήταν βάσει διεθνούς δικαίου-εγγύηση προς τους ομολογιούχους για να εκδίδονται ομόλογα. Ετσι, έπληξε οικονομικά συμφέροντά των και τους ζημίωσε. Αυτό ήταν «ηθικό» ή ήταν παράνομο; Ήξερε επίσης η Γερμανία ότι αναιρείτο κατ' ουσίαν έκτοτε η «δανειακή βοήθεια», την οποία πρό-

σφερε για να επανενταχθούμε δήθεν, μετά από μια διετία προσωρινής αποχώρησής μας από τη ευρωπαϊκή αγορά ομολόγων, πάλι σε αυτήν οριστικά. Γιατί με ομολογιο-«σκουπίδι» ήταν πλέον αδύνατη η επανένταξη σε αυτήν. Ήταν αυτό ηθικό ή παράνομο; Ήξερε επίσης η Γερμανία ότι έτσι διελύετο όλη η αγορά τέτοιων κρατικών τίτλων και θα προκαλείτο πανευρωπαϊκή ύφεση. Ήταν και αυτό κατ' αυτήν ηθικό; Δεν ήταν δηλαδή παρανομία μεγατόνων; Την «πειράζει» τώρα να διαγράψει χρέος! Γιατί έτσι δικαιώνει την κυριαρχία επί της χώρας μας, την οποία υφάρπαξε με τέτοιο παράνομο τρόπο. Συζητά ως μόνη λύση την έναντι εκποίησης του δημόσιου πλούτου της χώρας μας σταδιακή απομείωση με κάθε εκποίηση και λίγου χρέους. Ητοι, σου «κλέβω» τον πλούτο της χώρας σου, αφελληνίζω ακόμα και όλη τη δημόσια γη της Ελλάδος και σου διαγράφω ταυτόχρονα χρέος! Κι είναι τούτο ηθικό και νόμιμο; Αν αυτή είναι η λύση της Γερμανίας για την ελληνική κρίση χρέους, που προσφέρει προς ανάκαμψή μας, ήτοι να σβήνεται χρέος μόνο αν εκποιηθεί όλη η χώρα, κακώς γίνεται συζήτηση! Μήπως να ξαναπάρουμε τα πράγματα εξαρχής και να μετρήσουμε παρανομίες και βλάβες, αντί να συζητάμε περί γερμανικής ηθικής;